

LIBRIS

We know
books

Colecția **Galaxia H**

Imaginea copertă: Pixabay (imagine generată de IA)

Coperta: Stelian BIGAN

Fotografia autorului: Adrian Piclișan

Grafică colită: Sabina Spătaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HAUSVATER, ALEXANDER

Orizontul Trei : roman / Alexander Hausvater. -

București : Integral, 2024

ISBN 978-606-992-732-8

821.135.1

© INTEGRAL, 2024

Editor: Costel POSTOLACHE

Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-992-732-8

Alexander Hausvater

ORIZONTUL TREI

roman

INTEGRAL

UNU

Suntem un colectiv, un grup, o adunare. Ne spunem Cor, cu toate că nu cântăm și nici nu avem un dirijor. Un Cor antic, format din vii și decedați, oameni din toate colțurile lumii, care vorbesc aceeași limbă: cea a povestirii. Bărbați, femei, tineri, bătrâni, copii - mulți dintre ei încă nenăscuți, ne-am adunat laolaltă cu un scop anume. Dacă nu cântăm, nu dăm spectacole, oare ce facem? Simplu: povestim povești. De altfel, tocmai am terminat o poveste și suntem gata s-o începem pe următoarea. Se numește Orizontul Trei. Fiecare din noi s-a alăturat Corului ca martor al propriei vieți. Cu toții am iubit. Și cum am iubit! Am fost victimele pasiunilor mistuitoare, am trăit evenimente și întâmplări de neuitat, întâlniri memorabile, despărțiri dureroase, conflicte fatale, celebrări tumultoase. Toți am luat decizii zi de zi, pe unele am ajuns să le apreciem, pe altele să le regretăm.

În ceea ce privește noua poveste, care clocotește deja în noi, am procedat ca întotdeauna. Povestea și personajele au fost alese de membrii Corului prin vot unanim. Dintr-o singură respirație, într-o singură

voce, vom rosti împreună povestea, cu lux de amănunte, ca și cum am fi fost toți martorii desfășurării evenimentelor. În timpul povestirii, fiecare dintre noi devine un personaj și capătă un nume. În Cor suntem numiți XR12 sau TXR6 sau, cine știe, ER49. Devenim niște cifre. Sună caraghios, dar, pentru noi, e o parte din conviețuire. Chiar și personaje ca Alioșa Karamazov, Anna Karenina, Thérèse sau Portnov devin simple numere imprimate pe o etichetă prinsă la pieptul celor care îi interpretează, adică noi.

Cam în acest punct, se auziră vocile unor anumiți membri ai Corului, care își pierduseră răbdarea. „Destul cu pălăvrăgeala, hai să începem noua poveste!” Alte voci li se alăturară, „corect, destul cu vorbăria și hai să le dăm numere celor trei protagoniști, Isaak, Clara și Raul”. Veteranii Corului fură însă de neclintit, graba cam strică treaba. Mai erau de lămurit anumite aspecte, procedura trebuia respectată întocmai.

Trebuie spus că energia colectivă dă naștere identității personajelor, create din memorie, dar și din imaginație. În momentul în care cineva devine membru al Corului, povestea lui devine un bun comun. Aparține tuturor. Prin vocile Corului ajunge în fața unui public invizibil, dar prezent ca martor.

Ne place să ne considerăm un teren de joacă al demonilor, care se întrec în v-ați ascunselea pe sub pielea personajelor.

Din nou se auziră voci nerăbdătoare. „Dacă nu începem povestea, pierdem pofta de a povesti. Nu vom mai fi inspirați. Hai să începem!” Majoritatea se prefăcu că nu-i aude și continuă enumerarea explicațiilor, ce-i drept, într-un ritm mai alert.

Uneori, unul din noi preia narațiunea. Devine lider. Noi îl urmăm, bucuroși să auzim sunete noi, stridente sau melodioase, să descoperim peisaje terifiante sau, dimpotrivă, fericite. Ne lăsăm în voia lui, ca un copil care știe că va fi mereu în siguranță, cât timp îl ține mama de mână.

Se mai întâmplă ca acel lider să fie chiar protagonistul, cel care a trăit cu adevărat evenimentele depănate în poveste. El se alătură Corului, preluând aspectul exterior al celui pe care îl întruchiează. Uneori e copil, alteori adolescent, alteori e trecut de prima tinerețe. Pe parcursul poveștii, protagoniștii îmbătrânesc, chiar mor. Când se întâmplă asta, protagonistul revine la aspectul fizic de la debutul poveștii. În fața ochilor noștri se întâmplă adesea ca o față brăzdată de riduri să se transforme într-un chip de bebeluș, într-un ritm amețitor, preț de o frază, o propoziție, sau de doar câteva cuvinte, cum ar fi: S-a născut într-o noapte argintie de toamnă...

Poveștile stau la rând în așteptare, ca gloanțele în încărcătorul unei mitraliere. Niciuna nu are un

început clar. Pământul a fost creat printr-o explozie, așa că orice poveste despre un pământean este un bum, care sparge tăcerea asurzitoare și care îi privează pe posibili ascultători de vocea unui povestitor și de conținutul fascinant al unei povești.

Și dacă ar fi să ne întrebăm, de exemplu, la ce folosește o istorioară despre trei prieteni care, să zicem, ar fi legați pe viață, din cauza unui incident din copilăria lor, cum am putea noi să vă răspundem? Noi suntem doar povestitori și nu autori. Noi suntem un vehicol care transportă cuvinte și fapte. Nu putem gândi în locul vostru. Totuși, de ce facem acest lucru? Simplu. Pe de-o parte, scăpăm de singurătate, pe de altă parte, ne imaginăm că nu suntem supușii unui singur destin și, atâta timp cât se întinde povestea, trăim și noi ceea ce nu am trăit vreodată.

Deodată, Corul păru să freacă, ca și cum s-ar fi retrezit la viață. Din rândurile din spate, trei copii își croiră drum în față. Purtau uniforme școlare din România anilor '50. Doi băieți și o fată. Nu păreau să aibă mai mult de 11-12 ani. Corul se uită la ei și îi numi: pe fată, Clara, pe cei doi băieți, Raul și Is-aak. Când cei doi ajunseră în față, Corul privi spre o cortină care se ridică încet. Se ivi un orașel de provincie, în Bucovina. Clasa de literatură română a tovarășei profesoare Otilia Georgescu. Cei trei se desprinseră din Cor și intrară în clasă, fiecare se așază în banca lui. În acel moment se auzi vocea unei femei. Și ea își croi drumul prin Cor. Înaltă,

distinsă, cu părul liber căzându-i pe umeri, purta o rochie albă fără mâneci, lungă până la gleznă. Își umezea buzele când recita și Corul repeta după ea fiecare vers.

*S-a dus albastrul cer senin
Și primăvara s-a sfârșit -
Te-am așteptat în lung suspin,
Tu, n-ai venit.*

*Și vara, și nopțile ei,
S-a dus, și câmpu-i veștejit -
Te-am așteptat pe lângă tei,
Tu, n-ai venit!*

*Târziu, și toamna a plecat
Frunzișul tot e răvășit -
Plângând, pe drumuri, te-am chemat
Tu, n-ai venit.*

*Iar mâini, cu-al iernii trist pustiu,
De mine atunci nu vei mai ști -
Nu mai veni, e prea târziu
Nu mai veni!¹*

¹ *Ecou de romanță*, George Bacovia

DOI

Otilia Georgescu se plimbă printre băncile vechi, continuând să recite împreună cu elevii clasei 5B. Unii plictisiți, alții dornici să fie remarcați, iar câțiva, precum Clara, fiica notarului, profund emoționați de versurile lui Bacovia. Corul de la ferestre, de pe pereți, atârând de plafon, sau întins pe parchet, invizibil pentru profesoară și elevii ei, încerca să redea, până în cele mai mici amănunte, ce se petrecea în clasă. Povestea concomitent cu întâmplările diverse, care se derulau în fața lui. Dar atenția lui era concentrată în mod deosebit pe cei trei colegi, la care se mai adăuga Dorina, premianta clasei, o roșcată nostimă, fiica lui Deleanu de la primărie, de care se spunea prin casele orașelului că ar fi fost securist.

Raul se tot holbă la codițele fetei din banca din fața lui. Era Dorina, care părea că știa cam o sută de poezii pe de rost. Băiatul tare ar fi vrut să o tragă de codițe, dar, la cei unsprezece ani și opt luni ai lui, începuse să se mire de ce fetele erau atât de diferite. Ia te uită, le-au și crescut sânii și fundul a început să li se bombeze, se gândi Raul, care cunoștea aproape

toate femeile din orașel. În fiecare dimineață, de la ora 5 până la ora 8 fără zece, vindea gheață tuturor celor care aveau acasă un răcitor. Împreună cu buinicul lui, spărgeau blocurile de gheață și cărau bucățile la casele clientelor lor, care le deschideau ușa. Așa dis-de-dimineață, erau încă în cămăși de noapte, în pijamale, și una, doamna Dinescu, îi întâmpinase chiar într-un halat deschis. Îi văzuse sânii și păsărica. Acum, în clasă, Raul se întrebă dacă, sub rochie, profesoara Georgescu avea sâni și păsărică similare. Sau poate, totuși, nu. N-ar fi fost de mirare, la profesoara de română totul era suprinzător. Ea nu semăna deloc cu restul profesorilor. Raul continuă să-și imagineze fel și fel de situații. Oare i se va umfla burta și doamnei Georgescu, ca să dea naștere unor drăcușori gălăgioși? Ah, cât și-ar fi dorit și el să facă liniștit pipi așezat pe vasul toaletei, să poarte panglici colorate în păr și, mai ales, să găsească un fraier, care să-i care ghiozdanul până acasă, după școală. În banca din fața lui, Clara zâmbea printre lacrimi.

Un grup din Cor înconjură banca în care stătea Clara și o urmări cu mare atenție. Îi ascultă gândurile cele mai ascunse, îi palpă simțurile și începu să descrie, cu mare plăcere și umor, marele secret.

Tare aș vrea să fiu ca doamna Georgescu! Ea vorbește de dragostea din poezii și din romane, pentru că, probabil, trăiește o pasiune captivantă, se gândi

Clara. Fata visă cu ochii deschiși. Se vedea dansând un vals, în brațele unui tânăr chipeș în uniformă de aviator. Avea prinsă în păr floarea ei favorită, *rosa mutabilis*, un trandafir care își schimbă culoarea de la roșu la roz, apoi la alb, ca, într-un final, să cadă pe podea, ofilit. A fost un dans minunat, îi spuse Clara lui Albi, fiul ei. Albi, sau Albert, nu se născuse încă. Probabil că se va naște peste opt ani, sau zece, sau chiar douăzeci, cine știe. Va trebui să găsească mai întâi bărbatul potrivit, dar, între timp, fiul trăia în mintea ei și o însoțea peste tot, în timpul zilei și în vis, noaptea. Toți copiii râdeau de ea, deoarece avea obiceiul să i se adreseze lui Albi, chiar în mijlocul unui grup de colegi. Unii chiar își băteau joc de ea, numind-o mama lui Albi. Era ciudat, fata era total indiferentă la glumele colegilor. Ba, din contră, la orele doamnei Georgescu, citea cu voce tare din romanele lui Camil Petrescu acestui fiu imaginar, care, aparent, era mare amator de literatură.

Un alt grup se desprinsese din Cor, se opri în jurul unei bănci din ultimul rând. Acolo stătea Isaak Grunberg. Înalt, încovoiat, cu ochelari fumurii. Îi curgea în permanență nasul și, cu o limbă enormă, se tot lungea pe buze, ca să scape de muci. Membrii Corului se așezară pe bancă și se ghemuiră sub ea, ca să audă mai bine gândurile lui Isaak. Ele nu aveau nici o legătură cu poezia care se recita. Nu, mintea lui Isaak era departe de subiectul versurilor...

dragoste, despărțire, durere. Nici măcar *Cântarea Cântărilor* nu-l atingea prea mult.

Ochii lui Isaak erau ațintiți la profesoară, urmărindu-i fiecare gest, fiecare pas. De fapt, Isaak se gândea, terorizat, că era ultima oră și, odată ce se va termina, pe drumul către casă, el va fi din nou batjocorit și lovit de colegi. Râdeau de *kippa*-ua lui de pe cap, de zuluful de lângă urechi și de franjurile care îi atârneau peste pantaloni. Dacă avea noroc, era și Raul, musculosul, prin zonă, să-i pună pe fugă pe toți, înflăcărâți de ură și strigând de zor *jidan nenorocit*.

Isaak era fiul tipografului Grunberg. Era singura familie de evrei din orașel, după ce emigraseră toți în Israel în 1950-51. Tatăl lui Isaak, un evreu ultra-ortodox și foarte strict în credința lui, preferase să rămână pe loc. El își învăța fiul că nicio țară nu va fi cu adevărat a evreilor, până la venirea lui Mesia. „Când va fi asta?”, îl întreba Isaak. Tatăl obișnuia să răspundă, cu un zâmbet misterios, „Mesia ar putea ajunge mâine, sau marți, sau miercuri... în oricare din zilele săptămânii, în afară de sâmbătă. Nu perturbă el *șabat*-ul! Ar fi un sacrilegiu, chiar și din partea lui Mesia”. Raul nu prea credea în povestea asta. „Și ia zi, măi Isaak, și cum ajunge Mesia ăla al tău? Cu trenul?” Isaak înghițea în sec, apoi explica cu multă răbdare. „Cu trei zile înainte de venirea lui Mesia, profetul Ilie, călare pe măgarul alb a lui Abraham, va trece pe la fiecare casă, pentru a anunța: «Evrei, pocăiți-vă de toate păcatele! Mesia vine.» La